

Brüsszel, 2026. március 10.
(OR. en)

7213/26

ENER 125
FISC 102
ECOFIN 324
COMPET 307
ENV 228

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2026. március 10.

Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2026) 116 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
A tiszta energiára vonatkozó beruházási stratégia

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 116 final.

Melléklet: COM(2026) 116 final

Strasbourg, 2026.3.10.
COM(2026) 116 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A tiszta energiára vonatkozó beruházási stratégia

1. BEVEZETÉS

A tiszta energiára való átállás létfontosságú Európa stratégiai autonómiája, versenyképessége és fenntartható jóléte szempontjából. A dekarbonizáció Európa-szerte lehetőséget jelent a gazdasági növekedésre és a foglalkoztatásra. Ahogy az európai versenyképesség jövőjéről szóló jelentés (Draghi-jelentés)¹ is hangsúlyozza, ambícióink megvalósításához példátlan mértékű beruházásokra, különösen pedig az állami és magántőke integráltabb mozgósítására van szükség.

A Bizottság becslése² szerint az energetikai átállással kapcsolatos célkitűzések megvalósításához és a megfizethető, hatékony és tiszta energia minden európai polgár számára történő biztosításához az energiaágazatba irányuló beruházások szintjének 2026 és 2030 között el kell érnie az évi mintegy 660 milliárd EUR-t, 2031 és 2040 között pedig évi 695 milliárd EUR-ra kell nőnie. Ez jelentős növekedést jelent a 2011 és 2021 között megvalósult, évi 240 milliárd EUR összegű átlaghoz viszonyítva. E beruházásoknak egyaránt ki kell terjedniük a kínálati oldalra (termelés), a keresletre (energiahatékonyság) és az infrastruktúrára (hálózatok).

Az Európai Beruházási Bank (EBB) csoport Európa tiszta energiára való átállásának egyik elsődleges finanszírozója, amely a biztonságos, versenyképes és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiarendszerre való átállás felgyorsítása érdekében ötvözi a hitel- és garancianyújtást a beruházási és tanácsadási támogatással. Ennek fényében a csoport a rendelkezésére álló pénzügyi termékek és tanácsadási szolgáltatások teljes körére támaszkodva több mint 75 milliárd EUR összegű finanszírozást irányozott elő a következő három évben az energetikai átállás és a tiszta energiára vonatkozó beruházási stratégia célkitűzéseinek támogatására.

Emellett számos olyan európai kezdeményezés, mint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF), a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) és a REPowerEU-fejezetek segítettek felgyorsítani a beruházásokat. A tisztaenergia-szegmensekben ugyanakkor még mindig számos akadály gátolja a magántőke mozgósításának ütemét és mértékét. Jóllehet Európa biztosítja a szabályozás kiszámíthatóságát és a szakpolitikai stabilitást az intézményi tőke hosszú távú mozgósításához, a hosszadalmas engedélyezési és hálózati csatlakozási folyamatok lassítják a folyamatot és növelik a kockázatokat. A széttagolt piacok – amelyek eltérő szabályokkal, szabványokkal és tervezési gyakorlatokkal rendelkeznek – növelik a tranzakciós költségeket és akadályozzák a beruházások bővítését. Több területen nem érvényesül a tiszta energiába történő beruházások teljes rendszerszintű értéke, ami csökkenti azok vonzerejét a magánbefektetők számára. A legújabb bizonyítékok arra utalnak, hogy egyes ágazatokban a beruházások növekedése lassul, sőt megfordulni látszik.

A magántőke rendelkezésre áll, és azt mozgósítani kell

¹ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en?prefLang=hu.

² Eltérő utalás hiányában az e dokumentumban szereplő beruházási igényekkel kapcsolatos adatok a 2040-es hatásvizsgálati modellezésén alapulnak (SWD(2024) 63 final).

Az energetikai átálláshoz szükséges beruházási igények nagyságrendje azonban messze meghaladja a nemzeti költségvetésekből, a többéves pénzügyi keretből és az EBB csoportból származó közfinanszírozás kapacitását. A közpénzeket nem elsődleges finanszírozási forrásként, hanem stratégiai eszközként kell felhasználni, hogy szélesebb körben bevonható legyen a banki és tőkepiaci finanszírozás, ami végső soron csökkenti az átállás teljes költségét. Ez különösen fontos egy olyan energiarendszerben, amelyet egyre inkább az előzetes tőkekiadások vezérelnek. Emellett az állami támogatás segíthet abban, hogy az átállás költségei eloszoljanak az eszközök élettartama során, megakadályozva a rövid távú árcsúcsok kialakulását.

A beruházások szükséges nagyságrendjének és hatókörének eléréséhez elengedhetetlen a finanszírozási források diverzifikálása, hogy teljes mértékben mozgósítható legyen az intézményi tőke, a kockázati tőke és a magántőke, illetve több hagyományos forrás is. A jövőt illetően a megtakarítási és beruházási unió sikere elengedhetetlen lesz a mindehhez szükséges mély és likvid tőkepiacok létrehozásához.

E stratégia célja, hogy elősegítse a magánberuházások mozgósítását az energiaágazatban azáltal, hogy javítja a rendelkezésre álló magántőke és a tervezett európai energetikai projektek közötti kapcsolatot. Európában a becslések szerint 33,7 billió EUR értékű eszköz áll magánkezelés alatt³. Az intézményi befektetők (pl. a biztosítók és a nyugdíjalapok) több mint 12 billió EUR⁴ értékű eszköz felett rendelkeznek Európában, és – megfelelő keret mellett – az energetikai projekteken hosszú távú és stabil hozamra törekednek.

A tiszta energiára vonatkozó beruházási stratégia kiegészíti azokat az uniós kezdeményezéseket és tagállami intézkedéseket, amelyek célja a kockázat és a bizonytalanság csökkentése, valamint a stabil és vonzó beruházási feltételek megteremtése, ezáltal erősítve Európa versenyképességét és energiabiztonságát.

2. AZ ENERGETIKAI ÁTÁLLÁS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES MÉRTÉKŰ MAGÁNTŐKE FELSZABADÍTÁSA

A tiszta energiára vonatkozó beruházási stratégia célja tehát elősegíteni a magántőke mozgósítását, a beruházások célzott kockázatmentesítését és a pénzügyi közösséggel való strukturált együttműködést.

ATŐKEPIACOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS TÁMOGATÁSA AZ ENERGETIKAI INFRASTRUKTÚRA CÉLJAIRA

Az energiarendszer gerincét képező rendszerekbe és hálózatokba irányuló beruházások növelése és felgyorsítása alapvető fontosságú Európa versenyképessége és biztonsága szempontjából. A Draghi-jelentés arra figyelmeztet, hogy a tiszta villamosenergia-termelésbe történő beruházás

³ EFAMA (Európai Alap- és Vagyonkezelők Szövetsége): *Asset Management in Europe* (Vagyonkezelés Európában) (16. kiadás, 2024), valamint EFAMA: *Our Industry in Numbers* (Iparunk számokban) (élő adatok oldala).

⁴ Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság: [EIOPA és az uniós intézmények – Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság](#).

önmagában nem elegendő; a hálózati infrastruktúra és a rendszerintegráció megerősítésére és korszerűsítésére irányuló párhuzamos erőfeszítések – többek között innovatív és digitális megoldások révén – elengedhetetlenek a sikeres energetikai átállás megvalósításához. A jelenlegi finanszírozási mechanizmusok azonban nem képesek a tőke szükséges mértékű és gyors mozgósítására.

E hiányosságok áthidalása érdekében, az európai hálózati csomagot kiegészítve a Bizottság az EBB csoporttal szoros együttműködésben célzott stratégiát hajt végre azzal a céllal, hogy az energetikai eszközökhöz kapcsolódó jövőbeli pénzáramlások pénzügyi jogait likvid, befektetésre ajánlott értékpapirokká alakítsa át.

Emellett az állami programok, valamint a biztosítói prudenciális keretnek a Szolvencia II. felhatalmazáson alapuló rendelet felülvizsgálata keretében végrehajtott egyéb reformjai központi szerepet fognak játszani a magántőke felszabadításában. A hosszú távú tőkebefektetések és értékpapírosítások költségeinek csökkentése, valamint az uniós vagy nemzeti garanciák tőkekövetelményekre gyakorolt kockázatsökkentő hatásának felismerése révén ezek a reformok ösztönözni fogják a tiszta energiába történő beruházásokat. A biztosítók kötelesek lesznek előrettekintő éghajlati forgatókönyveket beépíteni kockázatkezelési modelljeikbe, ami még inkább támogatja a beruházások tiszta energiára való fokozatos átállását.

1. intézkedés: a hálózatüzemeltetők mérlegének megerősítése

Annak garantálása céljából, hogy az üzemeltetők (az elosztórendszer- és az átvitelrendszer-üzemeltetők) magas hitelminősítésük fenntartása mellett jelentős infrastrukturális fejlesztéseket tudjanak finanszírozni, az EU a különböző üzemeltetői igényekhez igazított eszközkészletet vezet be:

a) Stratégiai infrastrukturális beruházási alap (SII Alap)

Számos kulcsfontosságú energetikai átállási projekt nem jut el pénzügyi megállapodásig a sajáttőke-hiány miatt, amelyet az erre szakosodott alapok vagy a magánbefektetők egyedül nem képesek fedezni. Az e probléma kezelése érdekében létrehozandó **stratégiai infrastrukturális beruházási alap tőkefinanszírozási platformként** fog működni, amely az infrastrukturális alapok mellett elősegíti a célzott **társfinanszírozást**.

Az EBB csoport legfeljebb 500 millió EUR indikatív összegű kötelezettségvállalást tesz, amivel biztosítja a konkrét energetikai infrastrukturális projektekbe való beruházáshoz szükséges **induló tőkét**. Ez az együttműködési modell lehetővé teszi a magánbefektetők számára, hogy éljenek az EBB hosszú távú befektetési horizontjával és technikai szakértelmével, biztosítva a nagy volumenű magántőke az európai energiahálózat legkritikusabb szegmenseiben irányuló mozgósítását.

A társberuházások lehetővé teszik azon projektek vagy vállalatok célzott támogatását, amelyek nem rendelkeznek megfelelő finanszírozással, vagy nehezen tudnak elegendő tőkét bevonni beruházási terveik megvalósításához. Ez biztosítja az EBB csoport hatásának maximalizálását

egyértelműen meghatározott, kiemelt szakpolitikai területekre irányuló célzott stratégiák révén, amit a piacon rendelkezésre álló hagyományos, általános stratégiákkal nehéz lenne elérni.

b) Az üzemeltetői értékpapírosítási eszköz

Az EBB csoportnak az európai energetikai infrastruktúra finanszírozásában betöltött szerepére építve a Bizottság és az EBB csoport közösen munkálkodik egy üzemeltetői értékpapírosítási eszköz (OSF) kidolgozásán. A kezdeményezés célja a meglévő EBB-eszközök kiegészítése felmérni azokat a mérlegen kívüli finanszírozási struktúrákat, amelyek a jövőben a szabályozott bevételi forrásokat azonnali likviditássá alakíthatják át. Az elsődleges cél annak értékelése, hogy miként lehet hatékonyan mozgósítani az intézményi tőkét oly módon, hogy a tárgyi eszközök továbbra is állami tulajdonban maradjanak. A finanszírozási futamidőknek a hálózati eszközök hosszú életciklusával való összehangolása révén az OSF segíthet enyhíteni a refinanszírozási kockázatokat és csökkenteni a teljes tőke költséget, anélkül támogatva a hálózatfejlesztést, hogy indokolatlan nyomás nehezedne az energiaárakra. A különböző piaci igények és piaci profilk figyelembevétele érdekében a javasolt keret továbbra is rugalmas maradna. Miközben a nagy méretű hálózatüzemeltetők alkalmazhatnak önálló kibocsátásokat, az eszköz nyitott lesz egyebek mellett a különböző hálózatüzemeltetői eszközök összevont kezelésének lehetőségére is, különös tekintettel a kisebb szervezetekre.

c) Hibrid kötvények

Az EBB hibrid kötvények vásárlása⁵ révén támogatja a szabályozott közművek által megvalósított beruházásokat. Az EBB csoport legnagyobb befektetőként való részvétele pozitív jelzést küld más befektetőknek, és fokozza az érdeklődést a tőkebevonási folyamat iránt. A kezdeményezés az üzemeltetők pénzügyi helyzetét is erősíti, mivel az alkalmazott eszközöket saját tőkeként kezeli, ami előnyös a mérlegük szempontjából.

2. intézkedés: a gazdasági szereplők finanszírozáshoz való hozzáféréseinek támogatása a hitelek értékpapírosítása és a kis méretű üzemeltetők közvetített hitelezése révén

A Bizottság az EBB-vel együtt meg fogja vizsgálni, hogy miként tudná hatékonyabban támogatni a hálózatüzemeltetők finanszírozáshoz való hozzáférést a bankok hitelezési kapacitásának felszabadítása révén, lehetővé téve számukra, hogy új hiteleket nyújtsanak a hálózatüzemeltetőknek állami támogatás vagy költségvetési források közvetlen igénybevétele nélkül, a magánintézményi tőke bevonásával.

A cél a kereskedelmi bankok ösztönzése új hiteleket nyújtására a hálózatüzemeltetők részére, többek között az uniós értékpapírosítási kerettel összhangban támogatást nyújtva a meglévő hitelfortfóliók értékpapírosításának előmozdításához, hogy az érintett bankok a felszabadított mérlegkapacitásból új hiteleket nyújthassanak a hálózatüzemeltetőknek. Az EBB csoport a

⁵ A hibrid kötvények részben saját tőkének számítanak, így lehetővé teszik az üzemeltetők számára adósságkapacitásuk, és ezáltal beruházási kapacitásuk növelését anélkül, hogy túllépnék a hitelkereteket, vagy gyengítenék a meglévő tulajdonjogot és irányítást.

meglévő termékein, többek között az értékpapírosításon keresztül járulhat hozzá ehhez a kezdeményezéshez, a bizonyítottan felmerülő igények alapján.

Mindemellett elismerve azt, hogy az uniós elosztórendszer-üzemeltetői környezet sok különböző méretű, eltérő jogi és szabályozási rendszerekben működő gazdasági szereplőből áll, a regionális és helyi kereskedelmi bankok fontos szerepet játszhatnak az ágazat széttagoztatásának áthidalásában és a kis méretű üzemeltetők összevont projektjeinek támogatásában. Az első „Növekedés az energiáért” (Growth for Energy) művelet⁶ közelmúltbeli bejelentése nyomán az EBB fokozatosan terjeszti ki ezt a kezdeményezést, az egyes tagállamok sajátosságainak és szükségleteinek tükrében. Ez a kezdeményezés megerősíti a helyi bankhálózatok kis méretű üzemeltetőkre irányuló hitelnyújtási kapacitását.

KOCKÁZATMENTESÍTÉS A KÖZPÉNZEK STRATÉGIAI FELHASZNÁLÁSA RÉVÉN

Az állami tőkének alapvető szerepet kell betöltenie a kockázatok csökkentésében, és a tiszta energiára való átálláshoz szükséges magánfinanszírozás mozgósításában. A többéves pénzügyi keret jelentős eszköze volt a tiszta energiával kapcsolatos beruházások kockázatmentesítésének, mivel kulcsfontosságú közfinanszírozást biztosított, többek között az InvestEU programon, az Európai Unió kiemelt beruházási programján keresztül. Az InvestEU garancianyújtás révén transzverzális módon támogatja a tiszta energiába történő beruházásokat, lehetővé téve a fejlesztés valamennyi szakaszát célzó projektekbe és vállalkozásokba történő beruházásokat, az induló innovatív vállalkozásoktól a növekedési fázison át egészen a megvalósításig. Az InvestEU több mint 57 milliárd EUR összeget mozgósított energiával kapcsolatos beruházások megvalósítására.

A következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat ismételt hangsúlyt helyez a tiszta technológiák gyártási és ellátási láncainak⁷, valamint az energetikai átállással kapcsolatos projekteknek a folyamatos támogatására, beleértve a K+I szakaszt is, többek között megerősítve a magánberuházások mozgósítását segítő pénzügyi eszközöket. Az energetikai beruházások finanszírozása különösen a nemzeti és regionális partnerségi tervek, az Európai Versenyképességi Alap, a Horizont Európa és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (Energia fejezet) keretében történik, amelyek költségvetése ötszörösére, mintegy 30 milliárd EUR összegre nőtt. Az Euratom kutatási és képzési programja a jövőben is a nukleáris kutatás és innováció támogatásának kulcsfontosságú eszköze marad.

2025 júniusában a Bizottság elfogadta a tisztaiipar-megállapodás állami támogatási keretrendszerét⁸, amely meghatározza a tisztaiipar-megállapodáshoz kapcsolódó célkitűzések és a „nettó zéró” kibocsátásra való átállás megvalósítására vonatkozó tagállami támogatási javaslatok értékelése során a Bizottság által alkalmazandó kritériumokat. A tisztaiipar-megállapodás állami

⁶ E művelet keretében az EBB átvállalja a kereskedelmi bankok kockázati kitettségeinek egy bizonyos százalékát az önkormányzati közmű szintű, támogatható energetikai projektekhez nyújtott hitelek tekintetében, lehetővé téve a bankok számára, hogy kevesebb tőkét különítsenek el az egyes alhitelekre, növelve ezzel a hitelezési kapacitást, lásd: <https://www.eib.org/en/press/all/2025-469-eib-and-commerzbank-join-forces-for-eur1-2-billion-energy>.

⁷ A „nettó zéró” iparról szóló jogszabállyal és a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelettel összhangban.

⁸ További háttérinformációkért lásd: https://competition-policy.ec.europa.eu/about/contribution-clean-just-and-competitive-transition/clean-industrial-deal-state-aid-framework-cisaf_en?prefLang=hu.

támogatási keretrendszere lehetővé teszi a projektek gyors támogatását. Emellett hozzájárul az EU rezilienciájához azáltal, hogy felgyorsítja a fosszilis tüzelőanyagok importjától való függetlenség elérését, az ipar dekarbonizációját és az új tiszta technológiák gyártására irányuló beruházásokat, miközben megőrzi az egységes piac integritását.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy használják fel a tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszerét a tisztaenergia-célok, a nem fosszilis alapú rugalmassági intézkedések és kapacitásmechanizmusok, valamint az ipari dekarbonizációs intézkedések felgyorsítására, és célzott beruházási alapok révén járuljanak hozzá a kiemelt területekre irányuló beruházások kockázatmentesítéséhez. A Bizottság becslése szerint a tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszere három számjegyű milliárdos nagyságrendű beruházásokat mozgósíthat, amennyiben a tagállamok fenntartják az ideiglenes válság- és átállási keret alapján létrehozott programokhoz hasonló rendszereket⁹.

A tisztaipar-megállapodás részeként a Bizottság ajánlást is megfogalmazott olyan költséghatékony, egyszerű és időszerű adóintézkedések kidolgozására, amelyek ösztönzik a tiszta technológiákba és az ipari dekarbonizációba irányuló beruházásokat¹⁰.

3. intézkedés: az innovatív tisztaenergia-termelési technológiák és a hosszú távú tárolás kockázatmentesítése

A Nemzetközi Energia Ügynökség becslése szerint **a 2050-ig előírt kibocsátáscsökkentés mintegy 35 %-a olyan technológiákon fog alapulni, amelyek még nem állnak rendelkezésre a piacon**¹¹. Az átállás sikere strukturálisan függ az innovációtól: a tisztaenergia-technológiák új generációjának előmozdításától, amely nagy léptékben képes megfizethető, megbízható és dekarbonizált energiát biztosítani. A Bizottság a következő intézkedéseket javasolja az innováció támogatására:

a) A tisztaenergia-technológiák következő generációjának kereskedelmi hasznosítása

A Bizottság az EBB csoporttal együttműködve fokozottan támogatni fogja a magánberuházások megvalósulását az innovatív tisztaenergia-technológiákba (pl. a hosszú távú energiatárolásba, az úszó tengeri szél erőművekbe, az úszó napelemparkokba, az óceánenergiába [hullám- és árapály-energiába], a lebegő szél erőművekbe, a megújuló energiaforrások alkalmazásának új formáiba, köztük az agrofotovoltaikus rendszerekbe, a fejlett bioalapú megújulóenergia-megoldásokba, a szén-dioxid-leválasztásba és -tárolásba, illetve a szén-dioxid-leválasztásba, -hasznosításba és -tárolásba), továbbá a meglévő technológiáknak az új, sajátos fejlesztési kockázatokkal (pl. a geotermikus projektek esetében geofizikai bizonytalanságokkal) járó piacokra való kiterjesztésébe. Ennek részeként meg kívánja erősíteni és ki kívánja terjeszteni az InvestEU

⁹ A tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszerét kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum, 2025.11.4., SWD(2025) 850 final, 22. o.

¹⁰ A Bizottság ajánlása (2025. július 2.) a tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretrendszerének fényében a tisztaipar-megállapodás támogatását célzó adókedvezményekről, C(2025) 4319 final.

¹¹ Nemzetközi Energia Ügynökség, *Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector* (Klímasemlegesség 2050-ig – Ütemterv a globális energiaágazat számára), 2021.

programból támogatható meglévő mechanizmusokat, például a kockázati hitel- és tőkeműveleteket. A Bizottság megvizsgálja a tisztaenergia-technológiákra, köztük a hosszú távú energiatárolásra összpontosító alapokba való beruházás lehetőségét is.

Emellett nemzeti és uniós szinten meg kell erősíteni a tiszta technológiák kockázatmentesítését, különösen azokon a területeken, ahol nagy kockázatú harmadik országbeli szolgáltatóktól függünk, például a napenergia-inverterek esetében. Alapvető fontosságú, hogy minden, potenciálisan finanszírozásban részesülő megvalósítás esetében alapos kiberbiztonsági kockázatelemzés készüljön, és szükség esetén megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseket határozzanak meg.

A megerősített és kibővített kibocsátáskereskedelmi rendszer növelni fogja a tisztaenergia-technológiák gazdasági ösztönzőit, ezáltal csökkentve a pénzügyi támogatás iránti igényt. A Horizont Európa program és az Innovációs Alap továbbra is megfelelő vissza nem térítendő támogatást fog nyújtani. Például a Horizont Európa 2026–2027-es munkaprogramja keretében a Bizottság 600 millió EUR összegű kiemelt pályázati felhívást tesz közzé a tisztaipar-megállapodás támogatására, valamint a fejlett tiszta technológiák és az ipari dekarbonizációs demonstrációs projektek technológiai és piaci érettségének felgyorsítására. Emellett a digitalizációra és a mesterséges intelligencia energetikai alkalmazására vonatkozó, készülő stratégiai ütemterv keretében a Bizottság kezdeményezést indít az engedélyezési eljárás digitalizálására vonatkozóan, hogy generatív mesterséges intelligencián alapuló eszközökkel támogassa egy kísérleti digitális engedélyezési portál fejlesztését.

b) Kis méretű moduláris reaktorok/fejlett moduláris reaktorok

A kis méretű moduláris reaktorok koncepcióinak egy része – beleértve a fejlett moduláris és a IV. generációs megoldásokat – várhatóan még ebben az évtizedben eljut a demonstrációs fázisba. A Bizottság a mai napon stratégiát fogad el a kis méretű moduláris reaktorok európai fejlesztésére és üzembe helyezésére vonatkozóan¹². Ahhoz, hogy ezek a technológiák a 2030-as évek elején eljuthassanak a kereskedelmi hasznosítás szakaszába, kezelni kell a magasabb technológiai és üzembe helyezési kockázatokból származó finanszírozási kihívásokat.

Az EBB csoport kockázati hitel és egyéb pénzügyi termékek révén támogatni fogja a kis méretű moduláris reaktorokra vonatkozó stratégiával összhangban lévő beruházások kockázatmentesítését, valamint a kapcsolódó üzemanyagciklus-létesítményeket és ellátási láncot, amelyek az InvestEU program keretében is támogathatók lehetnek¹³.

¹² A Bizottság közleménye: „A kis méretű moduláris reaktorok jövőbeli fejlesztése és telepítése Európában”, COM(2026) 117.

¹³ Az InvestEU garancia nem használható fel atomerőművek leszerelésére, üzemeltetésére, átalakítására vagy építésére irányuló műveletekre.

c) *Az új tisztaenergia-technológiák elterjedésének támogatása a Scale Up Europe Alapon keresztül*

Az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó, 2025 májusában közzétett uniós stratégia részeként a Bizottság létrehozta a magánbefektetői irányítás alatt álló és társfinanszírozott Scale Up Europe Alapot, amely a mélytechnológiai és a diszruptív növekvő innovatív vállalkozások finanszírozási hiányát hivatott áthidalni. Az energetikai vállalati kockázatitőke-alapok és az innovatív tiszta energia iránt érdeklődő egyéb potenciális befektetők már csatlakozhatnak a meglévő megbízható befektetői hálózathoz, hogy befektetési partnerekké váljanak az Európai Innovációs Tanácsban, amelyet a Scale Up Europe Alap fog kiegészíteni.

d) *Az energiahatékonysági finanszírozás megerősítése*

A Bizottság az EBB csoporttal együtt dolgozik az Európai Beruházási Alap által irányított InvestEU fenntarthatósági garanciatermék megerősítésén. Ez a megnövelt kapacitás, valamint a társberuházások kínálta új lehetőségek így lehetővé teszik, hogy a kkv-k szélesebb körben férjenek hozzá a szóban forgó termékhez a dekarbonizáció és az energiahatékonyság előmozdítása érdekében.

A megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervvel összhangban a Bizottság és az EBB csoport 2026-ban kísérleti projektet indít, amelynek célja 500 millió EUR összegű finanszírozás mozgósítása többek között az „energiahatékonyság mint szolgáltatás” modellek kínálatának és elterjedésének felgyorsítása érdekében, az erre szakosodott beruházási alapok mellett és az InvestEU tanácsadó központ lehetséges támogatásával. Ez kiegészíti majd az EBB csoport által az energetikai szolgáltatásokhoz és a kkv-k dekarbonizációs megoldásaihoz nyújtott jelenlegi támogatást.

A következő többéves pénzügyi keretben az energiahatékonyság növelésének támogatására az új Európai Versenyképességi Alap keretében kerül sor. A leendő energiahatékonysági akcelerátoroszköz az Európai Versenyképességi Alap eszköztárára támaszkodhat (például a vissza nem térítendő és visszafizetendő támogatások, valamint a tanácsadási szolgáltatások, pl. projektfejlesztési támogatás kombinált alkalmazásával). Ez az eszköz támogatni fogja a beruházási projektek – többek között a fűtésre és hűtésre irányuló projektek – összevonását, így javítva a tőkepiacokhoz való hozzáférésüket és elősegítve a forgalomképes energiahatékonysági piac fejlődését.

Az EBB csoport kulcsszerepet tölthetne be azáltal, hogy összevont finanszírozási ajánlatot (pl. kölcsönöket, garanciákat és vissza nem térítendő támogatásokat) nyújt, többek között saját forrásaiból.

Uniós támogatás az Európai Versenyképességi Alapon, az InvestEU eszközön és olyan eszközökön keresztül nyújtható, mint a kkv-k energiahatékonyságára vonatkozó kezdeményezés, és visszafizetendő támogatás, tanácsadási támogatás és vissza nem térítendő támogatás formájában valósulhat meg.

e) Szinergiák biztosítása és a tiszta energiára való átállás hatékony közfinanszírozásának maximalizálása

A tagállamok nemzeti alapokat is felhasználnak a tiszta energiával kapcsolatos beruházások kockázatmentesítésére, a közöttük lévő koordináció hiánya azonban hatékonysági problémákhoz vezethet. A meglévő keretek – például az energiaunióval foglalkozó munkacsoport és az energetikai átállással foglalkozó beruházási tanács (4. intézkedés) – kiaknázásával a Bizottság elő fogja segíteni a tagállamok közötti, a nemzeti közfinanszírozási rendszerek kialakításával kapcsolatos információcserét és együttműködést (pl. nemzeti fejlesztési bankokon keresztül). A cél a közös prioritásokkal kapcsolatos politikai iránymutatás nyújtása és az erőforrás-felhasználás optimalizálása, a kutatás-fejlesztés és a határokon átnyúló projektek közötti átfedések megelőzése, valamint a határokon átnyúló együttműködés, a bevált gyakorlatok megosztása és a kísérleti projektek ösztönzése.

KORSZERŰSÍTETT BERUHÁZÁSI PÁRBESZÉD ÉS STRATÉGIAI FINANSZÍROZÁS

4. intézkedés: az energetikai átállással foglalkozó beruházási tanács létrehozása

A Bizottság létrehozza az energetikai átállással foglalkozó beruházási tanácsot, amely a beruházások (köztük az intézményi befektetők) és más pénzügyi intézmények képviselőiből, a tagállamok képviselőiből és magas rangú uniós tisztviselőkből áll. A 2022-ben létrehozott energiaügyi befektetési párbeszéd tapasztalataira építve a tanács a stratégiai visszajelzések célzott, energiaközpontú platformjaként fog szolgálni, biztosítva, hogy az uniós szakpolitikák és finanszírozás igazodjanak a befektetési igényekhez, és elősegítve az energiaágazatba irányuló hosszú távú magánberuházásokat. Gondoskodni fog arról, hogy tevékenységei ne legyenek átfedésben az EVA jövőbeli irányítási struktúráival, illetve ne ütközzenek azokkal. Emellett a SET-tervvel összehangolva egy innovációs és piaci elterjedési dimenziót is kiépít, és felméri a T-Med beruházási platformmal való lehetséges szinergiákat is.

Az energetikai átállással foglalkozó beruházási tanácsnak lesz egy al csoportja, amely az EBB csoport, a nemzetközi pénzügyi szervezetek, a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, valamint más nemzeti állami bankok képviselőiből áll, és feladata ezen intézmények szerepének meghatározása az energetikai projektek finanszírozásának megerősítésében és a magántőke mozgósításának fokozásában.

3. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS TOVÁBBI LÉPÉSEK

A **tiszta energiára való átállásba** irányuló beruházás egyúttal a biztonságunkba, versenyképességünkbe és fenntarthatóságunkba való beruházást jelent. E stratégia és célintézkedéseinek célja, hogy segítsék a nagy léptékű intézményi magántőke mozgósítását, felismerve azt, hogy az európai versenyképesség, biztonság és dekarbonizáció érdekében további magánberuházásokra van szükség a tiszta energiára való átálláshoz.

A stratégia a meglévő szakpolitikai és pénzügyi keretre épül. Az Európai Unió szilárd és kiszámítható jogi kerettel rendelkezik, és szakpolitikai menetrendje egyértelműen meghatározott. **A következő évtizedre szóló energia- és éghajlat-politikai keret** tovább fogja pontosítani a szükséges beruházások hatókörét és jellegét. A Bizottság 2026 negyedik negyedévében átfogó hatásvizsgálatra támaszkodva betérjeszti **a tiszta energiára való átállás energiarendszer-igényfelmérését (ENACT)** és **a 2030 utáni időszakra vonatkozó jogalkotási csomagot**, aktualizálva a beruházási igények **méretét és jellegét**, valamint részletesebb feladatbontással és új meglátásokkal segítve a befektetők és a közigazgatási szervek döntéshozatali folyamatait.

A jövőbeli nemzeti energia- és klímaterveknek egyértelműen meg kell különböztetniük **a közfinanszírozási hozzájárulásokat és a magánberuházási lehetőségeket**. Ez hozzá fog járulni a közfinanszírozási lehetőségek és a magánberuházások jobb feltérképezéséhez a tagállamokban, biztosítva a célzott erőforrás-felhasználást. **A 2028–2034-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret** és a nemzeti állami támogatási rendszerek döntő fontosságúak lesznek a magánfinanszírozás mozgósítása szempontjából.

A tiszta energiára vonatkozó beruházási stratégia sikeres végrehajtásához az uniós alapok és a támogató szakpolitikák stratégiai összehangolása, valamint az uniós intézmények, a tagállamok, az intézményi tőke és a magán pénzügyi szervezetek kollektív szerepvállalása szükséges. **Az EBB csoport kulcsfontosságú partner e stratégia végrehajtásában, a következő három évre szóló, összesen 75 milliárd EUR összegű finanszírozási kötelezettségvállalásával** az energetikai átállás és a stratégia célkitűzéseinek támogatására. Az **InvestEU program** fokozni fogja az EBB csoport és más végrehajtó partnerek kapacitását a magas kockázatú beruházások tekintetében.

A stratégia akkor lehet valóban eredményes, ha maradéktalanul és hatékonyan végrehajtásra kerül. A Bizottság az energetikai átállással foglalkozó beruházási tanácson keresztül fogja elősegíteni a stratégiai célok megvalósítását és nyomon követni az eredményeket, strukturált partnerséget biztosítva a befektetői közösséggel. **Az Európai Bizottság 2026 második negyedévében fogja összehívni az energetikai átállással foglalkozó beruházási tanács első ülését.** Az előrehaladást az energiaunióval foglalkozó munkacsoport keretében is nyomon fogják követni.

A beruházási kihívás mértéke jelentős. Ugyanakkor az energetikai átálláshoz szükséges mozgósítható magántőke is rendelkezésre áll. **A beruházások ütemének felgyorsítása elengedhetetlen az EU versenyképességének növeléséhez**, valamint a tisztaipar-megállapodás és a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv végrehajtásához.